

Svensk författningssamling

Förordning om statsbidrag till försöksverksamhet med oberoende barnombud

SFS 2025:119

Publicerad
den 4 mars 2025

Utfärdad den 27 februari 2025

Regeringen föreskriver följande.

Inledande bestämmelser

1 § Denna förordning innehåller bestämmelser om statsbidrag till ideella föreningar och stiftelser som bedriver försöksverksamhet med oberoende barnombud.

Statsbidrag enligt denna förordning lämnas i mån av tillgång på medel.

Förordningen är meddelad med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen.

2 § Med en försöksverksamhet med oberoende barnombud avses i denna förordning en verksamhet där en person som har fyllt 18 år stödjer, förklarar och underlättar ett barns delaktighet vid barnets kontakter med myndigheter. Målgruppen för försöksverksamheten med oberoende barnombud ska vara barn med omfattande behov av stöd och som saknar tillräckligt sådant stöd från vårdnadshavare eller andra vuxna.

Om ett barn har fått stöd från ett oberoende barnombud får fortsatt stöd även ges under en begränsad tid efter det att den unge har fyllt 18 år.

Det ska vara kostnadsfritt att få stöd från ett oberoende barnombud.

Syftet med bidraget

3 § Syftet med statsbidraget är att främja att ideella föreningar och stiftelser erbjuder försöksverksamhet med oberoende barnombud.

Statsbidraget

Formen för statsbidraget

4 § Statsbidraget är ett verksamhetsbidrag för sådan verksamhet som avses i 2 §. Beviljat bidrag får även avse vissa kostnader för administration av verksamheten.

Förutsättningar för statsbidrag

5 § Statsbidrag får lämnas till en ideell förening eller till en stiftelse som inte är statlig eller kommunal för sådan verksamhet som avses i 2 §.

Den ideella föreningen eller stiftelsen ska

1. bedriva verksamhet utan vinstsyfte,
2. ha företrädare med tillräcklig erfarenhet, kompetens och utbildning för att kunna bedriva sådan verksamhet som avses i 2 §,

3. styra sin verksamhet med tydliga mål, metoder och rutiner i syfte att säkerställa ett skydd för barns integritet och säkerhet,

4. dokumentera sin verksamhet genom att fastställa verksamhets- och revisionsberättelser, och

5. sedan minst fem år i Sverige ha bedrivit arbete riktat till enskilda barn i utsatta situationer.

Hinder mot att lämna statsbidrag

6 § Statsbidrag får inte lämnas till en ideell förening eller stiftelse om den eller någon av dess företrädare som agerar inom ramen för verksamheten

1. utövar våld, tvång eller hot mot en person eller på annat sätt kränker en persons grundläggande fri- och rättigheter,

2. diskriminerar personer eller grupper av personer eller på annat sätt bryter mot principen om alla människors lika värde,

3. försvarar, främjar eller uppmanar till sådana ageranden som anges i 1 eller 2, eller

4. motarbetar det demokratiska styrelseskicket.

Statsbidrag får inte heller lämnas till en ideell förening eller stiftelse om det framkommer att någon av dess samarbetsorganisationer, eller en företrädare för någon av dess samarbetsorganisationer, agerar på ett sådant sätt som anges i första stycket.

7 § Om en ideell förening eller stiftelse, dess företrädare, samarbetsorganisation eller samarbetsorganisationens företrädare har agerat på ett sådant sätt som anges i 6 §, får statsbidrag ändå lämnas till den ideella föreningen eller stiftelsen om det finns särskilda skäl. Vid denna bedömning ska det särskilt beaktas om

1. den ideella föreningen eller stiftelsen har tagit avstånd från agerandet,

2. den ideella föreningen eller stiftelsen har vidtagit adekvata åtgärder för att säkerställa att agerandet inte upprepas,

3. det är fråga om ett enstaka agerande, och

4. agerandet ligger långt tillbaka i tiden.

Vid allvarliga överträdelser av en samarbetsorganisation, eller dess företrädare, ska det vid bedömningen även särskilt beaktas om samarbetet har avbrutits.

8 § Bidrag får inte lämnas till en ideell förening eller stiftelse som

1. är i likvidation eller försatt i konkurs,

2. har skatte- eller avgiftsskulder eller andra skulder som har överlämnats till Kronofogdemyndigheten och som vid indrivning handläggs som allmänt mål, eller

3. har en skuld som inte betalats i rätt tid och som avser återkrav av bidrag som har lämnats av Socialstyrelsen.

Ansökan

9 § Socialstyrelsen prövar frågor om statsbidrag enligt denna förordning.

10 § En ansökan om statsbidrag för försöksverksamhet med oberoende barnombud ska ha kommit in till Socialstyrelsen senast vid den tidpunkt som myndigheten bestämmer. En ansökan om statsbidrag ska göras av en behörig företrädare för den ideella föreningen eller stiftelsen.

11 § En ansökan ska innehålla

1. sökandens stadgar eller stiftelseförfordnande,
2. handlingar som visar vem eller vilka som har rätt att företräda den ideella föreningen eller stiftelsen,
3. årsredovisning, årsbokslut eller motsvarande sammanställning av räkenskaper, verksamhetsberättelse och revisionsberättelse för närmast föregående räkenskapsår,
4. en genomförandeplan för verksamheten med oberoende barnombud, inklusive hur uppföljning av resultatet ska ske,
5. årlig budget för den verksamhet som ansökan avser, och
6. uppgifter om förekomsten av andra sökta eller beviljade bidrag.

12 § En sökande ska lämna de handlingar och uppgifter till Socialstyrelsen som myndigheten begär för att kunna pröva ansökan.

13 § Om en sökande inte lämnar de handlingar eller uppgifter som följer av 11 och 12 §§, ska sökanden ges möjlighet att komplettera sin ansökan inom en viss tid. Om sökanden inte följer en uppmaning att komplettera ansökan, får Socialstyrelsen pröva ansökan i befintligt skick.

Fördelning av statsbidrag

14 § Vid prövningen av inkomna ansökningar får Socialstyrelsen prioritera och bevilja de ansökningar som bedöms ha bäst förutsättningar att bedriva sådan verksamhet som avses i 1 och 2 §§.

Vid fördelningen av statsbidrag ska Socialstyrelsen sträva efter en geografisk spridning av försöksverksamheter med oberoende barnombud.

Dubbla bidrag

15 § En ansökan får avslås om sökanden har fått något annat statligt bidrag för samma försöksverksamhet med oberoende barnombud som en ansökan enligt denna förordning avser.

Beslut

16 § Ett beslut om bidrag får avse en tidsperiod om högst ett år. Beslut fattas en gång per år och avser bidrag för ett kalenderår.

Bidrag betalas ut årligen i förskott.

17 § Ett beslut om bidrag får förenas med villkor. Villkoren ska framgå av beslutet.

18 § I beslutet ska sista dag för redovisning enligt 20 § anges. Beslutet ska även innehålla information om vad som gäller i fråga om hinder mot att lämna statsbidrag enligt 6 och 8 §§ och återbetalning och återkrav enligt 25 och 26 §§.

Anmälningsskyldighet

19 § Den som ansöker om eller har beviljats bidrag enligt denna förordning ska utan dröjsmål till Socialstyrelsen anmäla sådana ändrade förhållanden som kan påverka rätten till eller storleken på bidraget.

Redovisning

20 § En bidragsmottagare ska senast vid den tidpunkt som anges i beslutet lämna en ekonomisk redovisning till Socialstyrelsen av det mottagna bidraget

samt en redogörelse för vad medlen har använts till, vilka resultat som har uppnåtts och hur resultatet förhåller sig till det som anges i 2 och 3 §§.

Redovisningen ska göras på det sätt som myndigheten bestämmer.

Bidragsmottagaren ska även lämna de övriga uppgifter och handlingar som myndigheten begär.

21 § En revisor ska granska redovisningen enligt 20 §. Revisorns rapport över granskningen ska bifogas redovisningen.

Om det bidrag som har tagits emot uppgår till minst fem prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken, ska granskningen göras av en auktoriserad eller godkänd revisor.

22 § En bidragsmottagare ska på begäran av Socialstyrelsen lämna de uppgifter och handlingar som myndigheten behöver för att granska redovisningen enligt 20 §.

23 § Socialstyrelsen ska senast den 31 oktober året efter bidragsåret lämna en samlad redovisning till regeringen av de bidrag som har lämnats enligt denna förordning.

Redovisningen ska innehålla uppgifter om vilka som har fått bidrag och med vilka belopp samt en redogörelse för vad bidraget har använts till. Redovisningen ska även innehålla en bedömning av bidragets resultat och om möjligt effekter i förhållande till det som anges i 2 och 3 §§.

Hinder mot utbetalning

24 § Socialstyrelsen ska besluta om att ett beviljat bidrag helt eller delvis inte ska betalas ut om mottagaren av bidraget inte längre uppfyller villkoren för det eller om det finns grund för återbetalning enligt 25 §. Ett sådant beslut gäller omedelbart.

Återbetalningsskyldighet

25 § En bidragstagare är skyldig att betala tillbaka bidraget om

1. mottagaren genom att lämna oriktiga uppgifter eller på annat sätt har förorsakat att bidrag har lämnats felaktigt eller med för högt belopp,
2. bidraget av något annat skäl har lämnats felaktigt eller med för högt belopp och mottagaren borde ha insett detta,
3. bidraget helt eller delvis inte har utnyttjats eller använts för den verksamhet som det har beviljats för,
4. mottagaren inte har lämnat en sådan redovisning som avses i 20 §,
5. villkor i beslutet om bidrag inte har följts, eller
6. mottagaren inte uppfyller villkoren i 6 § och det inte finns sådana särskilda skäl enligt 7 § som innebär att bidrag ändå får lämnas.

Beslut om återkrav

26 § Socialstyrelsen ska besluta att helt eller delvis kräva tillbaka bidraget, om bidragsmottagaren är återbetalningsskyldig enligt 25 §.

Om det finns särskilda skäl för det, får Socialstyrelsen besluta att helt eller delvis avstå från ett krav på återbetalning.

Överklagande

27 § I 40 § förvaltningslagen (2017:900) finns bestämmelser om överklagande till allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut enligt denna förord-

ning än beslut om hinder mot utbetalning enligt 24 § och beslut om återkrav enligt 26 § får dock inte överklagas.

SFS 2025:119

Bemyndigande

28 § Socialstyrelsen får meddela föreskrifter om verkställigheten av denna förordning.

-
1. Denna förordning träder i kraft den 1 april 2025.
 2. Förordningen upphör att gälla vid utgången av 2028.

På regeringens vägnar

CAMILLA WALTERSSON GRÖNVALL

Zandra Milton
(Socialdepartementet)